



## Vzw Re-Member

### Open-hart-cirkels

Willy Vandamme, Lut Wouters e.a. (leden kerngroep Re-Member)

& netwerkpartners binnen integrale jeugdhulp: De Wingerdbloei (Antwerpen), De Wissel (Leuven), vzw Oranjehuis – Columbus (Gent), Jeugdzorg Emmaüs Mechelen, De Touter (Mechelen), jeugdpsychiater dr. Belo Mussche

Ondersteund door Agentschap Opgroeien.

#### Achtergrond

Vanuit een **persoonlijke geraaktheid** enerzijds, het **geloof dat het anders kan** in de hulpverlening anderzijds, ontstaat vzw Re-Member en ook de open-hart-cirkels. Psychisch lijden en/of kwetsbaarheid zien als iets waar elk van ons, rechtstreeks of onrechtstreeks mee in aanraking komt. Het kan vervat zitten in een ziektebeeld, in een uitdagende levensfase, in taal, in familie-geschiedenis,... het kan er gewoon ook zijn en het kan zelfs 'gewoon' zijn. Heel vaak zet psychisch lijden mensen hun wereld op hun kop, vaste grond verdwijnt, angst overheerst en (hulpverlening) neemt vaak over.

Een **andere, liefdevolle benadering (én taal)**, waarbij de mensen zelf bepalen om samen met elkaar te gaan spreken, vanuit het hart, is het uitgangspunt bij de oprichting van Re-Member.

#### Aanpak

Over gans Vlaanderen zijn meer dan 15 duo's opgeleid in het leiden van een OHC. Samen met de kerngroep van RM zijn zij rechtstreeks – telefonisch – bereikbaar voor elk gezin/jongere (tot 25j) die het moeilijk heeft en worstelt met (de gevolgen van) psychische kwetsbaarheid. Nog meer dan een methodiek gaat het bij (het leiden van een) OHC over een houding en een **mens-zijn**. De begeleiders zijn niet de experts, ze zijn facilitator en vooral mede-mens.

In het eerste telefoongesprek wordt **geluisterd** en gevraagd waar het over gaat. Open-hart-cirkels zijn geen forum om strategieën of verborgen agenda's te delen, onuitgesproken woede de vrije loop te laten. Er wordt gepeild naar het **verlangen van mensen**, naar de kern, waar het (nu) echt over gaat en wie betrokken is/dient te worden. Vervolgens wordt nagedacht op welke manier men deze mensen **zélf kan uitnodigen** om tot dit gesprek te komen. Men kiest zelf of men ons terug contacteert en overgaat tot een open-hart-cirkel.

Wij hebben de oplossing niet, evenmin kunnen we garanderen dat de uitdagingen waarmee men kampt zullen verdwijnen of suicide-plannen opgeborgen worden. We willen er wel zijn, heel **nabij** en helpen zoeken, luisteren, **andere taal** geven. We geloven met een andere – liefdevolle – taal vaak ook (het begin van) een andere werkelijkheid te creëren en een andere manier van omgaan met het psychische lijden te brengen. *'Eigenlijk wil ik niet dood, ik wil alleen dit leven niet meer'. 'De tranen van mijn papa zien, heeft me laten voelen dat hij me wel graag ziet maar het niet kan uitspreken'. 'Met 1 ohc heb ik het gevoel jaren verder te staan.'*

#### Inspiratie voor anderen

- Een **andere bril** en een andere taal, toont een andere werkelijkheid
- In een open-hart-cirkel gaan we naar de kern; het zolang 'onuitsprekbare' komt heel snel op tafel en dit door de mensen zelf.
- Gelijkwaardigheid staat central. Ieder krijgt het woord en wordt gehoord, **zonder oordeel**.
- De **omkadering** is gezellig en warm, mogelijks zelfs bloemen, vuur, muziek, snoepje.
- Psychisch lijden vraagt - soms - geen psychiatrische maar wel een **existentiële** benadering.

#### Doel

Met vzw Re-Member willen we **bewustwording** creëren, in de samenleving en bij het beleid. Een jongere met een psychische kwetsbaarheid is geen probleem maar zij tonen het en signaleren daarmee hiaten in de samenleving en diens structuren (hulpverlening, GGZ, onderwijs,...). Er is nood aan nabijheid, ontmoeting, verbinding en zingeving.

Met de **open-hart-cirkels** bieden we een andere manier om om te gaan met de uitdagingen die psychische kwetsbaarheid met zich kan mee brengen. Met de mensen die er toe doen, samen, op zoek gaan en vrijmoedig spreken, vanuit een graag zien. Daar tonen zich nieuwe wegen, komt er hoop en perspectief. Een gedeeld engagement opent nieuwe en te verkennen pistes. De mensen zelf staan op de 1e lijn, de hulpverlening op de 2e lijn.

#### Resultaten

In april 2020 ging ons vierde projectjaar in. Meer dan 200 open-hart-cirkels werden georganiseerd, meer dan 30 mensen opgeleid als OHC-begeleider, talloze lezingen en studiedagen.

Belangrijker dan deze cijfers zijn de **verhalen** die ons bereiken, van mensen – wiens problemen nog niet verdwenen zijn – die de **regie** van hun leven en/of gezin terug in eigen handen hebben. Jongeren die terug naar school gaan, die terug lachen en spreken met hun omgeving, ouders die terug durven hopen en zonder angst thuis komen.

Er zijn **partnerschappen** ontstaan over organisaties en financiële belangen heen, met eenzelfde doel en verlangen: mensen elkaar – opnieuw – laten ontmoeten, door de angst heen, vanuit een grote liefde voor elkaar. Het is de samenwerking met anderen en het gedeeld engagement die in de meest uitdagende situaties telkens weer mogelijkheden brengt.

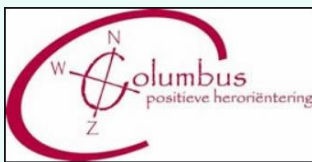
#### Besluit

Dit verhaal is niet af... heel wat mensen vallen nog uit de boot. We kennen in ons werk en onze sector nog heel wat uitdagingen. Bescheidenheid is dus op zijn plaats.

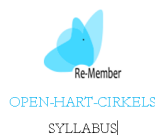
Heel graag met jullie een vervolg, een wedertreffen, een samen verder zoeken (of beter), herstelgericht 'ploeteren'. → Herstelgerichte samenleving, here we come!

*'ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het kan' (Pipi Langkous)*

#### Bronnen



Een andere kijk op psychische kwetsbaarheid.



'Gevoelige mensen moeten gekoesterd worden. Ik vind de ongevoeligheid van de wereld problematischer.'

// Psychiater Dirk de Wachter

